

Benzocaïne-allergie

U bent allergisch voor Benzocaïne: Wat nu?

Uw dermatoloog heeft aangetoond dat u allergisch bent voor benzocaïne. Wanneer u hiermee in aanraking komt, kan dat aanleiding geven tot het ontstaan of verergeren van eczeem. Het is dus belangrijk dat u probeert om contact met benzocaïne zoveel mogelijk te vermijden. Deze folder kan u daarbij behulpzaam zijn. Voor meer informatie over allergisch contacteczeem in het algemeen verwijzen wij u graag naar de informatiefolder “Allergisch contacteczeem” van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Deze kunt u bij uw dermatoloog aanvragen.

Wat is benzocaïne?

Benzocaïne is een geneesmiddel dat gebruikt wordt voor verdoving van de huid en slijmvliezen (anestheticum). Het is afgeleid van p-aminobenzoëzuur en behoort tot de anesthetica van het “ester”-type. De lokale anesthetica zoals die door (tand)artsen ingespoten worden behoren tot een andere groep: het “amide”-type. Deze zullen naar verwachting geen problemen geven, ook niet wanneer u allergisch bent voor benzocaïne.

In welke producten komt benzocaïne voor?

Benzocaïne wordt in geneeskundige en diergeneeskundige preparaten gebruikt voor oppervlakkige, lichte verdoving van de huid of slijmvliezen.

Het aantal preparaten waar benzocaïne of daaraan verwante stoffen in gebruikt worden is de laatste jaren in Nederland sterk afgenomen. Zo komen ze hier niet meer voor in neus- en oordruppels, mondspoelsels, keeltabletten en hoestsiroop. Wel nog in sommige druppels die de oogarts gebruikt, producten tegen aambeien en jeuk en een enkele keer als toevoeging aan injecteerbare geneesmiddelen (vitamine B complex). In andere Europese landen zijn nog veel preparaten verkrijgbaar die benzocaïne bevatten. Het is te vinden in producten die zowel met als zonder doktersrecept afgeleverd worden en dus ook buiten de apotheek om verkrijgbaar zijn. In de diergeneeskunde worden, behalve als inspuikbaar lokaal-anestheticum, soortgelijke preparaten gebruikt bij de behandeling van tepelkloven. Het gebruik in cosmetica en toiletartikelen is niet toegestaan.

Hoe ziet allergisch contacteczeem door benzocaïne er uit?

Allergisch contacteczeem veroorzaakt door benzocaïne ziet er uit als jeukende, rode uitslag met zwelling en blaasjes; soms wordt het eczeem nattend. Verder ontstaat schilfering en kunnen zich korstjes vormen. Het eczeem komt voor op plaatsen waar het benzocaïne-bevattende preparaat gebruikt werd. Omdat de omgeving van zo'n plek vaak besmet raakt met het product is de kans dat het eczeem zich uitbreidt naar de omgeving groot. Besmetting van totaal andere gebieden via de handen wordt regelmatig gezien. Bij toepassing in het gebied van de geslachtsorganen en de anus is uitbreiding naar bijvoorbeeld de dijen, handen, armen en het gezicht niet ongewoon.

Een allergische reactie op benzocaïnepreparaten die via de mond ingenomen worden kan zich uiten als uitslag aan de lippen en mondhoeken, afwijkingen en branden van tong en mond, eczeem aan de handen (meestal met blaasjes) en/of uitgebreid eczeem elders op het lichaam.

Wordt mijn eczeem geheel veroorzaakt door contact met benzocaïne?

Het is mogelijk dat uw eczeem geheel veroorzaakt wordt door contact met benzocaïne. Het kan ook zijn dat na het staken van het gebruik van het benzocaïne-bevattende preparaat het eczeem niet geheel of totaal niet verdwijnt. Dit komt omdat deze preparaten vaak gebruikt worden op een al bestaande afwijking, zoals het ontstoken (eczemateuze) gebied bij aambeien. Het zal duidelijk zijn dat in dergelijke gevallen de oorspronkelijke kwaal aanwezig blijft, ook als het gebruik van de benzocaïne zelf wordt gestaakt.

Hoe kunnen allergische reacties voorkomen worden?

Het is belangrijk dat benzocaïne-bevattende preparaten door u vermeden worden om te voorkomen dat bestaande afwijkingen verergeren of nieuwe plekken met eczeem ontstaan. Het melden van deze allergie bij uw apotheek en behandelend arts is belangrijk omdat zij er dan op toe kunnen zien dat deze preparaten niet meer aan u voorgeschreven worden. Daarnaast moet u zelf goed oppassen met medicinale producten die u zonder recept koopt, bijvoorbeeld bij de drogist. Vraag uw dierenarts indien deze u medicijnen geeft die u zelf moet toedienen aan uw huisdieren of deze benzocaïne of daaraan verwante anesthetica van het "ester"-type bevatten. Indien dit zo is, is het verstandig het contact met deze middelen zorgvuldig te mijden.

Zijn er andere stoffen die u moet mijden?

Als u allergisch bent voor benzocaïne, bent u meestal ook allergisch voor de andere lokale anesthetica die behoren tot het "ester"-type, zoals butylaminobenzoaat, procaine en tetracaïne. De lokale anesthetica zoals de tandarts die gebruikt (articaïne, prilocaïne) geven hoogst zelden eczeemklachten of andere allergische verschijnselen. Er zijn nog talrijke stoffen die in chemisch opzicht enigszins lijken op benzocaïne. Zo komt het een enkele keer voor dat iemand die allergisch is voor benzocaïne ook reageert op bijvoorbeeld haar- en kledingverfstoffen.

Hoe weet ik welke producten veilig zijn?

Raadpleeg uw apotheek en controleer de samenstelling voor zover die op de verpakking vermeld staat. Indien een arts u een geneesmiddel voorschrijft waarschuw deze dan dat u allergisch bent voor benzocaïne.